

„Nincs titok. Edzeni kell.”
(Norman Stadler)

MOZGÁS-KORLÁTLANUL **- Beszélgetés Boronkay Péter világbajnokkal -**

Március közepén adták át a Kecskeméti Sportegyesületek Szövetsége által alapított Év sportolója-díjakat kilenc kategóriában. Az év fogyatékkal élő sportolója Boronkay Péter, az Alapítvány a Sportoló Fogyatékosokért, illetve a Kecskeméti Mozgáskorlátozottak SE triatlonistája lett, akit januárban Zombor Gábor polgármester az Év legjobb sportolójának járó kitüntetéssel is jutalmazott. 2009-ben Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke a Magyar Sportért Emlékérem bronz fokozatát adományozta számára, s abban az évben megkapta a Sportért Felelős Miniszteri Elismerő Oklevelet is. 2008-ban Bács Kiskun megye választotta az „Év sportolójává”, és sokan szavaztak rá a megye Prima Primiissima-díj jelöltjeként is. A tavaly Ausztráliában világbajnokságot nyert sportolóról kevesen tudják, hogy a Hunyadvárosban született, a Lant utcán nőtt fel, s egy szegedi kitérő után most újra itt él.

- A hunyadvárosi kötődésről még annyit – veszi át a szót Boronkay Péter –, hogy a Mátyás Király Általános Iskolában tanultam meg írni, olvasni. Szeretettel emlékszem vissza egykori tanítóimra, osztálytársaimra. Később is nagyon sokat jártam focizni az iskola udvarára, s ma is nap mint nap itt futok el az iskola kerítése mellett. Nagyon örültem annak a meghívásnak, hogy sportnap keretében egy előadással mutakozzam be az iskola mostani diákjainak.

- A család harmadik gyermekeként a bal alkar hiányával született, így éri el a sporteredményeit. Mennyiben jelent ez hátrányt?

- Ha őszinte akarok lenni, nekem ebből túl sok hátrányom nem volt. Gyakran kérdezik, mit kérnék, ha jönne a jó tündér, s teljesítené három kívánságomat. Ezen sokszor elgondolkoztam már, de az első három kívánságban soha nem volt benne, hogy mindkét karom meglegyen.

A gyógytornász javaslatára hatéves korom környékén kezdtem rendszeresen sportolni. Rogics Jánosné Erika néninél kezdtem el úszni. Kilenc-tízéves lehettem, amikor egy gyermeknapi úszóversenyen megszereztem életem első érmét. Erre a versenyre Budapestről is érkeztek sportolók, így ismerkedtem meg a mozgássérült sportolók legendás hírű edzőjével, Málnai Istvánnal, aki több paralimpiai bajnokot nevelt már ki. Az ő javaslatára kezdtem el komolyabban a versenyzést. Tizenkét évesen megpróbálkoztam a vízilabdával is. Én voltam akkor Magyarországon az egyetlen végtaghiányos vízilabdázó, aki épek csapatában játszott: a kecskeméti Villanó Fókák Vízilabda Klub csapatában, Valkai Ferenc edzőnél. Mivel a vízilabda az úszástól eltérő edzőmunkát igényelt, három év múlva visszatértem az úszáshoz – többek között – Magó Gábor és Hajdú László edzőknél. Bár szép sikereim voltak, azért érezhető volt, hogy a profi szint eléréséhez a versenyszerű edzést túl későn kezdtem el.

- Hogy tudta összeegyeztetni a tanulást a sporttal?

- Eleinte nagyon nehezen. A piaristákhoz jártam iskolába, de épp emiatt nem itt, hanem a Németh László Gimnáziumban érettségiztem. Ellenben Szegeden, az Egészségügyi Főiskola szociális munkás szakára járva harmadévesen megkaptam az SZTE „Jó tanuló – jó sportoló” díját. 2004-ben benne voltam a 11 fős athéni paralimpiai keretben, de a verseny előtt négy hónappal lecsökkentették a kiutazók számát 8 főre, s én itthon maradtam. Ez is

közrejátszott abban, hogy elkezdtem triatlonnal foglalkozni. A szegedi Titán Triatlon Klubban épekkel együtt kezdtem el edzeni.

Szakmai gyakorlaton a szegedi drogambulancián voltam, s a diploma megszerzése után ide jöttem vissza dolgozni is. Kábítószer-problémás fiatalokkal foglalkoztam. Közben a Testnevelési Egyetem Továbbképző Intézetében úszóedzői végzettséget szereztem. Négy évig dolgoztam a drogcentrumban, de ezen a területen kevés a sikerélmény. Még azoktól a könnyű droghasználóktól sem kaptunk hitelt érdemlő visszajelzést, akik csak egy fél éves elterelésen vettek részt. A vége felé már játszottam a váltás gondolatával, s persze továbbra is aktívan sportoltam. Megkaptam a Szeged Sportolója Díjat, amit azért is nagyra értékeltem, mert máig elsősorban kecskemétinek érzem magam.

- Jelenleg itt, a Juhar utcai iskola testnevelő tanáraként dolgozik. Más ez, mint Szegeden?

- 2008 szeptemberében kerültem a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kecskeméti Köznevelési, Gyermekvédelmi és Szociális Intézményébe. Középsúlyos és halmozottan súlyos értelmi fogyatékos gyerekeknek tartok testnevelés órákat, sportfoglalkozást és sportszakkört. Összehasonlíthatatlanul más a munkám légköre. Mindennaposak a visszajelzések a gyerekek mosolyában, akik határtalanul tudnak örülni a legkisebb apróságnak is. Látványosan szurkolnak egymás sikerének. Ha például valaki az órán szépen elvégez egy számára nehéz gyakorlatot, a többiek szó nélkül megtapsolják. Ilyenformán ragyogóan tudják egymást is motiválni. Annyira szeretnek mozogni, sportolni, hogy még a problémásabb magaviseletű diákok is fegyelmezik magukat a tanítási órákon annak érdekében, hogy utána – mintegy jutalomként – eljöhessenek sportszakkörre.

A közelmúltban fejeztem be egy gyógypedagógiai asszisztensképzést, s folyamatban van egy triatlonedzői képzés, ahol júniusban végzek. A képesítésem fogyatékkal élő és ép emberekkel való foglalkozásra egyaránt feljogosít, de hogy őszinte legyek, fel sem merült bennem, hogy a kettő között választanom kellene. Nagyon szeretem azt, amit most csinálok. Jó érzés a gyerekektől kicsalni egy kis mozgást, mosolyt, sikerélményt. Talán nincs is a pedagógiának ennél több örömet adó területe.

- Melyik sporteredményére a legbüszkébb?

- Nagy öröm volt, hogy még úszóként kijutottam az EB-re Németországba, majd 2002-ben Argentínába is az úszó világbajnokságra (11. és 14. helyezés). Az Ausztráliában szerzett világbajnoki aranyban is igen sok munkám volt. Nagy elégtétel, hogy az úszó múltamból adódóan több mint hat percet „vertem” úszáskor a mezőnyre. A legbüszkébb a VB-aranyra és a 2007-ben megkapott „Hegyek Királya” címre vagyok. Utóbbi a visegrádi terephétvége különdíja, amit azok érdemelnek ki, akik teljesítik az egyik legkeményebb magyar versenyt, a X2S tereptriatlont, majd rögtön másnap a Duna MTB Marathont is.

- Mi az idei év programja?

- A budapesti Triatlon Világbajnokság előtt Írországra megyek július elején az Európa Bajnokságra, ahol harmadszorra leszek címvédő. Július végén Londonban lesz egy nemzetközi paratriatlon verseny, ahová a menyasszonyom, Szörfi Diána is elkísér. Ő már élt itt korábban, s időt szánunk majd arra, hogy megmutassa nekem a várost. Nem szeretnék úgy járni, mint Gold Coaston, hogy a verseny után két nappal már jöttünk is haza. Nem az bánt ugyan, hogy nem láttam sem koalákat, sem pedig kengurukat, ahogyan sokan kérdezik, hanem az, hogy a sportversenyen kívül rendszerint kevés élményt, benyomást tudok szerezni egy-egy városról, országról. Egyelőre még nem dicsekvésre méltó az angoltudásom, de a Diána angoltanár. Nagy segítségemre volt már 2008-ban is a lisszaboni Triatlon Európa Bajnokságon. Ő szervezte meg az odautazásunkat, lefolytatta a versenymegbeszéléseket, s

mire mentünk, már minden előkészítve várt. Nagyon sokat köszönhetek neki – más téren is: egy versenyszerűen sportolónak nem könnyű az életéhez olyan megértő társat találni, mint ő. Sikerült a sporttal is alaposan megfertőzőm: duatlonozik, triatlonozik. Ötször futotta már le a marathont.

Későbbi terveimben szerepel a Hawai-i Ironman-en való indulás. Szeretnék a paralimpián is versenyezni 2016-ban, mert előtte a londonin még nem lesz a sportágak között a triatlon. Remélem, akkor 35 évesen képes leszek arra, hogy akár dobogóra is állhassak.

- Hogyan tartják számon a magyar parasportolókat a nagyvilágban?

- Nagy elismertségnek örvendenek, hiszen paralimpiai bajnokaink vannak. Nemzetközi eredményeket elérő paratriatlonista viszont egyelőre csak egyedül én vagyok ma az országban, hiszen még maga a sportág is újnak számít a parasportolók világában. Az úszás, futás, kerékpározás együtt triatlonként egyelőre nem szerepel a paralimpia szakágai között, sőt hivatalosan a Magyar Látássérültek és Mozgáskorlátozottak Sportszövetségében sem, annak ellenére hogy nemsokára Magyarország rendezi a Triatlon Világbajnokságot, amelynek paratriatlon versenye is lesz. Ez a szeptember 8. és 12. között sorra kerülő vb rangos eseménynek számít mind a para-, mind pedig a magyar sport életében. A Nemzetközi Triatlon Szövetség (ITU) képviselői a közelmúltban ellenőrizték az előkészületeket Budapesten. Elfogadták a verseny fő helyszíneit. Az úszás, illetve kerékpározás rajtja a Lágymányosi-öböl budai hídfőjénél lesz, a befutó pedig a Roosevelttéren. Az útvonal a főváros emblematikus helyein vezet majd keresztül. Érinti többek között a Parlamentet és a Szent István-bazilikát is. A paratriatlon rajtja szeptember 11-én 6.50-kor kezdődik. Mindkét nemnél a 75 legjobb triatlonos áll majd rajthoz, s a megtekintésükre több tízezer turista is érkezhetsz Budapestre. Ez az esemény sokat jelent abban, hogy a paratriatlon rangjában, s ennek megfelelően támogatottságában is a neki megfelelő helyre kerülhessen. Mivel Magyarországot ezen a világbajnokságon tudomásom szerint egyedül én képviselem, mindent megteszek azért, hogy az eredményeim közrejátszassanak a szakág megítélésének változásában.

- Anyagiak tekintetében gondot okoz a nemzetközi versenyekre való kijutás?

- Nagy szerencsével nekem mindig sikerült a részvételhez szükséges támogatást összeszedni. Segítséget kaptam a Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetségétől és más szponzoroktól is. A triatlon nem olcsó sport. Akár egy nyereg, akár egy kerékpáros edzőcipő megvásárlása komoly anyagi megterhelést jelent. Ezért is kell köszönetet mondanom a Saucony hazai képviselője támogatásának, és kecskeméti segítőknek: az egyesületemnek, édesapám alapítványának, a kecskeméti önkormányzatnak, az UNIVER Zrt.-nek és a JV-Raszter Kft.-nek. Továbbra is köszönettel veszem cégek, magánszemélyek megkeresését, hiszen minden segítség nagyon jól jön.

- Hogy készül a vb-re?

- Szegeden a Titán Sportegyesületben Balla Péter volt az edzőm. 2008-ban már jött velem a vancouveri Triatlon Világbajnokságra, ahol ezüstérmes lettem. Abszolút benne van a munkája a VB-aranyban, s most is az ő iránymutatása alapján végzem az edzéseket. Februárban Franciaországban voltam, életem első nemzetközi edzőtáborában. Innen hazaérve elindultam a kecskeméti Vásárhelyi Futófesztiválon 10 km-en, felmérő jelleggel, s elégedett vagyok az ezüstéremmel. Megjegyzem, Dia is második lett a félmarathoni távon.

Újat jelent a felkészülésben, hogy az ITU döntése alapján a paratriatlon futamokat 2010-től nem olimpiai távon, hanem sprint távon (750 m úszás, 20 km kerékpározás, 5 km futás) rendezik, ami más edzőmunkát igényel. Kerékpározásban kell a legtöbbet fejlődnöm, de szeretnék javítani a futásomon is. A 10 km-es távon le kellene szorítani az időmet 37-38 perc körülire. Nyár elején szeretnék egy középtávú triatlonon indulni Bécsben, ami 2 km

úszásból, 90 km kerékpározásból és 20 km futásból áll. Ez után ráállok a résztávós, gyors edzésekre.

Heti öt alkalommal, fél héttől fél nyolcig úszok. Munka után egyik nap kerékpározom, másik nap futok. Öt kilométeres körre megyek a Szőlőfűrt Fogadó felé. Alkalmanként a Lánchíd Iskola pályájára is kijárok résztávozni.

- Hogyan igazítja a táplálkozást ehhez a nagy napi igénybevételhez?

- Reggel éhgyomorral úszok. Mivel hajnalban nem megy az evés, többet szoktam vacsorázni, de csak annyira, hogy épp ne legyek éhes. Étkezés és edzés között 2-3 órának kell eltelnie, hogy „ne jöjjön vissza”, amit megettem. Amennyire lehet, kerülöm a cukros és túl zsíros ételeket, de nagyobb, hosszabb edzés előtt belefér egy nagy adag ebéd vagy verseny előtti nap egy kiadós vacsora. Ha kerékpározni megyek, a frissítő mellett mindig van nálam egy-két müzliszelet vagy banán, alma is, hisz bármi történhet.

- A New York-i Marathonon előfordul, hogy meghal pár ember futás közben. Volt már olyan, hogy majdnem kiállt?

- Több száz versenyen voltam már életemben, de soha nem adtam fel egyet sem a magam hibájából. Talán két alkalommal kellett kiállnom, akkor is csak a kerékpár defektje miatt. Amikor két éve a Duna Mountain Bike Marathonon akkorát buktam, hogy – mint utóbb kiderült – háromfelé tört a bal kulcscsontom, a kimondhatatlan fájdalom ellenére is végigküzdöttem a távot. Egy karral kormányozva 15 km-t jöttem lefelé a visegrádi hegyről, s eközben azt mondogattam magamban, hogy „meg tudom csinálni”. Azt hiszem, ott sokan feladták volna. Az orvosok szerint ez nem biztos, hogy használt a törésemnek, de ott, abban a felfokozott lelkiállapotban csak azt tudtam, hogy menni kell tovább.

- Most 29 éves, szép eredményekkel a háta mögött. Voltak-e nehéz időszakok, fájdalmak az életében?

- Szerencsére már a kanadai világbajnokság után törtem el a kulcscsontomat, viszont lemaradtam emiatt a nagyatádi Ironman triatlonról (hosszú táv: 3,8 km úszás, 180 km kerékpározás és 42 km futás - mindez egy nap alatt). Ez akkor nagyon rosszul esett. A másik fájó időszak 2007 végén volt, amikor meghalt a nagyapám, Boronkay László, akit a kecskeméti sportéletben a futball kapcsán ismernek.

Nagyon hálás vagyok a családomnak azért, mert máig segítő, támogató, biztos háttérrel nyújt ahhoz, hogy versenyezhessek – a szüleimnek azért, ahogyan felneveltek. Nem megkülönböztetve, hanem a nővéreiméhez hasonló elvárásokkal kezdettől teljesen épként kezeltek, ami sokat jelentett önmagam elfogadásában. Végző soron amilyenek látnak bennünket, olyannak fogjuk látni mi is magukat. Ez persze fordítva is igaz. A környezetünk is az után ítél meg, amit mi gondolunk, hiszünk magunkról. Nagyapámtól kezdettől rengeteg biztatást kaptam, s amikor Lisszabonban megnyertem az első nemzetközi versenyemet, nemcsak az öröm miatt könnyeztem, hanem annak fájdalma miatt is, hogy ő ezt már nem érthette meg.

- Breuer Orbán Károly, a világ hetedik legjobb ultratriatlonistája nyilatkozta egyszer, hogy úgy lehet nagy dolgokat véghez vinni, ha először kitalálok, utána elhiszem, majd pedig megvalósítom. Nehezebb elhinni, mint megcsinálni?

- Minden a fejben dől el, ezért már hónapokkal a nagy versenyek előtt mentálisan is készítem magam a megmérettetésre. Sokszor elképzelem újra meg újra, hogy elsőként szakítom át a célszalagot, ahol vár a kedvesem, a családom, a barátaim és a tanítványaim. Csakis arra szabad gondolni, hogy minden sikerülni fog.

Van egy másik sportoló is a tágabb családkban, akinek a kitartása példaértékű a számomra. Egy izsáki fiatalember, Bálint Zoltán, Age Group-os triatléta napi 8-10 óra munka mellett úgy tudott felkészülni élete első nagyvárosi versenyére, hogy azt 10 óra 16 perc alatt teljesítette. Mindenkinek meg kell találni azt az utat, ami az ő önmegvalósítását a legjobban jelzi. Ezt az utat én már megtaláltam, s bízom benne, hogy fogok is tudni járni rajta.

A sportnak köszönhetem a sikereimet és szinte minden barátomat. Sokan jelezték, hogy ott lesznek majd szeptemberben a vében. A munkahelyemről nemcsak a kollégák, hanem a gyerekek is nagy számban készülnek arra, hogy szurkolhassanak nekem. Ekkora hazai közönségem még nem volt. Fogalmam sincs, hogy tudom majd érzelmileg feldolgozni azt, hogy ott lesz mindenki, „aki számít”, de azért nagyon örülök neki. Biztató előjel, hogy tavaly a svájci Ironman versenyen a közönség szurkolása, szeretete nagyon jó hatással volt rám.

- Kada Erika -